

Pasi Matti

p.matti.6gzztezd2x@tietopyynto.fi

Tietopyyntönne 10.6.2019

HAK; Päätös tietopyyntöön Pasi Matti

Tietopyyntö

Olette pyytäneet saada sähköisesti nähtäväksenne uuden käyttöön otetun hätäkeskustietojärjestelmä ERICAn tekniset ja toiminnalliset määrittelyt. Olette lisäksi pyytäneet, että Hätäkeskuslaitos toimittaa kaikki julkiset asiakirjat ja diaarit liittyen uuden hätäkeskustietojärjestelmän (Erica) hankintaan, toteutukseen ja käyttöönottoon.

Perustelut

Tekniset ja toiminnalliset määrittelyt

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (L 621/1999, jäljempänä julkisuuslaki) 1 §:n mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei tässä tai muussa laissa erikseen toisin säädetä. Lain 9 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.

Julkisuuslain 10 §:n mukaan salassa pidettävästä viranomaisen asiakirjasta tai sen sisällöstä saa antaa tiedon vain, jos niin erikseen tässä laissa säädetään. Kun vain osa asiakirjasta on salassa pidettävä, tieto on annettava asiakirjan julkisesta osasta, jos se on mahdollista niin, ettei salassa pidettävä osa tule tietoon.

Kaikki viranomaisen hallussa olevat asiakirjat eivät siis ole julkisia. Julkisuuslain 24 §:ssä säädetään tällaisista asiakirjoista. Pykälän 1 momentin 7. kohdan mukaan salaisia ovat mm. asiakirjat, jotka koskevat tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjä ja niiden toteuttamista. Lisäksi kohdan 8. mukaan salaisia ovat myös asiakirjat, jotka koskevat onnettomuuksiin tai poikkeusoloihin varautumista, väestönsuojelua taikka turvallisuustutkintalain ([525/2011](#)) mukaista tutkintaa, jos tiedon antaminen niistä vahingoittaisi tai vaarantaisi turvallisuutta tai sen kehittämistä, väestönsuojelun toteuttamista tai poikkeusoloihin varautumista, vaarantaisi turvallisuustutkinnan tai sen tarkoituksen toteutumisen, vaarantaisi tiedon saantia tutkintaa varten taikka loukkaisi onnettomuuden, vaaratilanteen tai poikkeuksellisen tapahtuman uhrien oikeuksia tai heidän muistoaan tai läheisiään.

Hätäkeskustoiminnasta annetun lain (L 692/2010, jäljempänä HäkeL) 4 ja 17 §:ien mukaisesti hätäkeskustietojärjestelmä ERICAA käytetään hätätilanteita koskevien ja muita vastaavia pelastustoimen, poliisin tai sosiaali- ja terveystoimen viranomaisen välittömiä toimenpiteitä edellyttävien ilmoitusten (*hätäilmoitus*) vastaanottamiseen ja arviointiin sekä ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti asianomaiselle viranomaiselle tai viranomaisen tehtäviä sopimuksen perusteella hoitavalle.

Siten hätäkeskustietojärjestelmä ERICAn teknisiin ja toiminnallisiin määrittelyihin liittyvät asiakirjat ovat julkisuuslain 24 § 1 momentin 7 ja 8 kohtien mukaan salassa pidettäviä. Lisäksi mikäli näistä asiakirjoista poistettaisiin kaikki salassa pidettävä tieto, on ilmeistä, ettei jäljelle jäisi mitään sellaista kokonaisuutta, jolla olisi arvoa julkisuusperiaatteen kannalta. Näin ollen ko. asiakirjoja ei luovuteta.

Julkisuuslain 24 § 1 momentin 20 kohdan mukaan asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ovat salassa pidettäviä.

Hätäkeskustietojärjestelmä ERICAn tekniset määrittelyt ovat järjestelmätoimittajan kehittämä tapa toteuttaa hätäkeskustietojärjestelmä. Yrityksellä on yksinoikeus tämän järjestelmän taloudelliseen hyödyntämiseen, josta syystä tekniset määrittelyt ovat julkisuuslain 24 § 1 momentin 20 kohdan mukaisesti salassa pidettäviä tietoja. Tästäkään syystä teknisiä määrittelyjä ei voida luovuttaa.

Tähän kohtaan liittyvät asiakirjat löytyvät asialta HAK/2010/90.

Hankinta

Hätäkeskustietojärjestelmä ERICAn hankinta on toteutettu neuvottelumenettelynä. Siinä Hätäkeskuslaitos on julkaissut ilmoituksen hankinnasta, johon kaikki halukkaat toimittajat pyysivät saada osallistua. Tämän jälkeen Hätäkeskuslaitos on neuvotellut hankintasopimuksen ehdoista valitsemiensa toimittajien kanssa.

Hankintailmoituksessa Hätäkeskuslaitos kuvasi tarpeitaan ja hankittavalta palvelulta vaadittavia ominaisuuksia sekä ilmoitti kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteet. Mukana olleet tiedot ovat olleet varsin täsmällisiä, jotta toimittajat kykenivät arvioimaan hankinnan luonnetta ja laajuutta sekä päättämään, jättävätkö ne osallistumishakemuksen.

Neuvottelumenettelyn aikana osapuolet ovat keskustelleet järjestelmän vaatimuksista, ominaisuuksista, toimitusajasta - ja hinnasta. Nämä neuvottelut ovat olleet yksityiskohtaisia.

Neuvottelumenettelyyn liittyvät asiakirjat sisältävät siten teknisiin ja toiminnallisiin määrittelyihin sekä liikesalaisuuksiin liittyviä tietoja, joita ei julkisuuslain 24 § 1 momentin 7, 8 ja 20 kohtien perusteella luovuteta. . Lisäksi mikäli näistä asiakirjoista poistettaisiin kaikki salassa pidettävä tieto, on ilmeistä, ettei jäljelle jäisi mitään sellaista kokonaisuutta, jolla olisi arvoa julkisuusperiaatteen kannalta. Näin ollen ko. asiakirjoja ei luovuteta.

Joitakin päätöksentekoon liittyviä asiakirjoja voidaan kuitenkin luovuttaa. Näitä ovat:

- neuvottelukutsu 21.6.2010
- alustava tarjouspyyntö (ilman liitteitä)
- avauspöytäkirja 2.5.2011
- perustelumuuisto 10.5.2011
- hankintapäätös 18.5.2011

Tähän kohtaan liittyvät asiakirjat löytyvät alialta HAK/2010/90.

Toteutus ja käyttöönotto

Hankintapäätöksen jälkeen Hätäkeskuslaitos on tehnyt järjestelmätoimittajan kanssa toimitussopimuksen. Toimitussopimus on laadittu niin, että salassa pidettävä aineisto on pääsääntöisesti sopimuksen liitteissä. Näin ollen itse sopimus voidaan luovuttaa peittämällä siitä tietyt salassa pidettävät kohdat. Sopimuksen liitteet sisältävät julkisuuslain 24 § 1 momentin 7,8 ja 20 kohtien perusteella salassa pidettävää tietoa, joten niitä ei luovuteta.

Tähän kohtaan liittyvät asiakirjat löytyvät alialta HAK/2011/633.

Tiedon luovuttamisen tapa

Hakija on pyytänyt, että Hätäkeskuslaitos toimittaa aineiston jäljennöksen sähköisessä muodossa liitetiedostona vastauksena tähän viestiin. Tietoa-aineistot avoimena rakenteellisena datana, eli .xls-, .csv-, .sql-, tai muussa rakenteellisessa muodossa. Dokumentit on pyydetty uudelleenkäytettävässä muodossa, kuten .doc, odf-, .ppt tai pdf/a-muodossa.

Julkisuuslain 16 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirjan sisällöstä annetaan tieto suullisesti taikka antamalla asiakirja viranomaisen luona nähtäväksi ja jäljennettäväksi tai kuunneltavaksi tai antamalla siitä kopio tai tuloste. 2 momentin mukaan viranomaisen ratkaisusta automaattisen tietojenkäsittelyn avulla ylläpidetyn rekisterin julkisista tiedoista on oikeus saada kopio teknisenä tallenteena tai muutoin sähköisessä muodossa, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Laissa ei ole velvoitetta muuttaa asiakirjoja toiseen tekniseen muotoon.

Hätäkeskuslaitos luovuttaa julkisuuslain 16 §:n mukaisesti hakijalle paperimuodossa olevat asiakirjat tulosteena ja skannattuna sekä sähköisessä muodossa olevat asiakirjat sähköisesti arkistoituna olevassa muodossaan. Asiakirjat toimitetaan vastauksena tietopyyntöön.

Maksu

Asiakirjan antamisesta ei peritä maksua, jos sen antaminen täyttää julkisuuslain 34 § 1 momentin mukaiset edellytykset. Tässä tapauksessa suurin osa pyydyistä asiakirjoista ei ole sähköisessä muodossa. Siten tietojen luovutus on tässä tapauksessa maksullista.

Julkisuuslain 34 § 3 momentin mukaan asiakirjojen luovuttamisesta peritään maksu, joka vastaa tiedon antamisesta viranomaiselle aiheutuvien kustannusten määrää. Hätäkeskuslaitoksen kohdalla kustannus manuaalisena tehtävästä työstä on 39,40 €/tunti. Arvioiduista kustannuksista lähetettiin hakijalle ennakotieto 13.6.2019.

Tietojärjestelmän hankintaan liittyviä asiakirjoja on kaikkiaan 299 kappaletta. Tämän lisäksi järjestelmän toimitussopimukseen liittyviä asiakirjoja on yhdeksän (9) mapillista. Näiden asiakirjojen hakuun arkistosta, läpikäyntiin sekä salassa pidettävien tietojen poistoon tätä tietopyyntöä varten on kulunut työtunteja yhteensä 22.

Näillä perustein Hätäkeskuslaitos perii hakijalta julkisuuslain 34 § 3 momentin mukaisena maksuna asiakirjojen luovuttamisesta 866,80 euroa.

PÄÄTÖS

Hakijalle ei luovuteta hätäkeskustietojärjestelmä ERICAn teknisiä ja toiminnallisia määrittelyjä. Järjestelmän hankintaan liittyen hakijalle luovutetaan aiemmin mainitut asiakirjat. Toteutuksen ja käyttöönoton osalta luovutetaan toimitussopimus.

Luovutukset tapahtuvat siinä teknisessä muodossa kuin asiakirjat ovat Hätäkeskuslaitoksen hallussa.

Asiakirjojen luovutuksesta peritään hakijalta Hätäkeskuslaitokselle aiheutuneet kustannukset 866,80 euroa.

Lainkohdat

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 1 §, 9 §, 10 §, 16 §, 24 § 1 momentti 7, 8 ja 20 kohdat, 34 § 1 ja 3 momentit

Laki hätäkeskustoiminnasta 4 §, 7 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hakijan kotipaikan hallinto-oikeuteen. Pyynnöstä huolimatta hakija ei ole ilmoittanut asuinsoitettaan, joten päätökseen on liitetty valitusosoitukset kaikkien hallinto-oikeuksien osalta. Hakija voi tarkistaa asuinkuntansa hallinto-oikeuden osoitteesta www.oikeus.fi/tuomioistuimet/hallintooikeudet/fi/index/yhteystiedot.html.

Johtaja, tekniset palvelut

Jukka Aaltonen

Hallintojohtaja

Iiro Clouberg

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 28.06.2019 klo 11:14. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

- neuvottelukutsu 21.6.2010
- alustava tarjouspyyntö (ilman liitteitä)
- avauspöytäkirja 2.5.11
- perustelumistio 10.5.2011
- hankintapäätös 18.5.2011
- toimitussopimus 10.6.2011

HÄTÄKESKUSLAITOS
NÖDCENTRALSVERKET

Ohjaus- ja ennakointiosasto

Päätös

28.6.2019

HAK-197263 6 (6)
07.02.04
HAK-2019-541

Jakelu

Pasi Matti